

գեորդաններէ և աշխարհականներէ կազմուած Արքաշապէան Ընկերութեանը, որոյ ջանքն և բարեմիտ նպատակն պիտի ընին ձեռնարկել Խոր-վերապոյ վանուց վերանորոգութեան և նորին զանգակատան շինութեան աւարտման, մանաւանդ՝ նոյն վանաց Վանական Վարդգէի շինութեան և միանգամայն խորհիլ և ապահովել նոյն Վարդգի ապագայ կառավարութեան և արդիւնաւէտ զարգացման միջոցները:

Ընկերութեան անդամք հետեւեալքս են, Երժանապատիւ Ստեփաննոս Վարդապետ Վանահայր Խորվերապոյ.

Բարեկրօն Յակոբ Եւաղ Վահանայ Բէկզատեանց.

Շմառօն Վահանայ Տէր Օւաքարեանց.

Բարեպաշտ Աերսէս Աղիազարեանց.

Վիլինազար Խաւթեանց.

Մէլիք Վարդանեանց.

Մ. Պարոտ Շահբաղեան.

Ստեփան Մէլիք-Խարայէլեան:

Ըստ խնդրանաց հաստրակութեան Շահբաղեան, նոյն զեղջ եկեղեցւոյ սրահին մէջ ձեռնաւոր-դպրոց հաստատելոյ և զայն կառավարելոյ և ապագային արդիւնաւէտ զարգացնելոյ համար կազմուած Հոգաբարձութեան Ընդամբ, որք են՝ Բարեկրօն Մկրտիչ Վահանայ, և Բարեպաշտ Վարիք Վերամբեանց, Յարութիւն Ազարեանց և Ստատմ. Կարապետեանց, Վահանա Վաթողիկոսի օրհնութեան Առնդակաւ հաստատուեցան նոյն պաշտօնի մէջ, իրաւունք ստանալով միանգամայն Շահբաղեան եկեղեցական գումարաց տոկոսիքը զործածել ի պէտս և ի նպատակ շինութեան և կառավարութեան ծխական դպրոցին:

Ըստ խնդրանաց Արժանապատիւ Յաջորդի Ախալցխոյ Սուքիաս Վարդապետի Պարզեանց և Ժողովողեան քաղաքին՝ Վահանա Վաթողիկոսը բարեհաճեցաւ շնորհել նոյն քաղաքի մէջ դառնալ Ս. Լ. Ջմիածնի սեպհական Գեղեթը՝ Օրհնոցատաւել ընդարձակ Ոսոճաբան կառուցանելոյ համար, միայն Գեղեթն սեպհականութիւնը միշտ Ս. Լ. Ջմիածնին պահելով:

ՅՈՒՅԱԿ ՆՈՒԻԲԱՏՈՒԱՅ Ի ՆՊԱՍՏ ԱՒԵՈՒԹԵԱՆՅ ՍՐԲՈՅ ԱՌՈՒՌԵՍ.

(Շարունակութեան*)

Ի ՆԵՐՔԻՆ ԱՅՈՒԼԻՍ

Պատուական Մանուկեանց	10	—
Մատթէոս Ոսկանեան	10	—
Պողոս Աղամալեանց	10	—
Աստուածատուր Ստեփանեանց	5	—
Յովհաննէս Զարկարեանց	6	—
Յարութիւն Շահաբաղեանց	3	—
Մինաս Զարկարեանց	3	—
Եղբարք Նանասեանց	4	—
Կարապետ Յակոբեանց	2	—
Դանձապետ Դադուտ Տէր Յօհաննէսեանց	1	—
Հասարակութիւն Ն. Ազուլեանց	16	—
Հասարակութիւն քաղաքի զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Դուռարցւոց	2	—
Հասարակութիւն Տնակերտ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Ռամիս զեղջ	6	—
Հասարակութիւն Յիւնոյ զեղջ	40	—
Հասարակութիւն Ալաշի զեղջ	4	—
Հասարակութիւն Փառակոյ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Բիւտ զեղջ	7	—
Հասարակութիւն Մարմանու զեղջ	2	—
Հասարակութիւն Շոտլանդի զեղջ	7	—
Հասարակութիւն Գեաղ զեղջ	3	—
Հասարակութիւն Փորագաշտու	6	—
Հասարակութիւն Ազգանի զեղջ	20	—
Հասարակութիւն Նորաշէն զեղջ	6	—
Հասարակութիւն Ապրակունիս զեղջ	8	—
Հասարակութիւն Գլնութ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Այլապատ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Արախան-բէկու զեղջ	15	—
Հասարակութիւն Եմիսանայ զեղջ	8	—
Հասարակութիւն Կարմիր Աւանի գ	1	—

*) Տես թիւ Բ և Ժ:

Հասարակութիւն Ատտապատ գեղջ	15 —
Հասարակութիւն Թոքու գ'ղջ	18 —
Խանում Բակոյեան՝ Զորանչ Բաղալ	
Հաճնադարեանցի	6 —
Սողակից Բ. Հաճնադարեանցի՝ Նաղուդ	
Հաճնադարեանց	5 —
Մանսի Բունիաթ Մանասէրեանց	2 —
Հասարակութիւն Հաջիւար գեղջ	8 —
Հասարակութիւն Նարումիայ գեղջ	16 —
Հասարակութիւն Աուլիբէկ և Քարիմ	
բէկ գեղջ	7 —
Հասարակութիւն Շիւհաճուտ գեղջ	20 —
Հասարակութիւն Խալլու գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Քուլթափա գեղջ	15 —
Եարութիւն Սարգսեանց Քիւլթափա	
Հասարակութիւն Ուզունօրայ գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Նաղարապատ գ.	8 —
Հասարակութիւն Զնարեղ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Ճահուկ գեղջ	15 —
Հասարակութիւն Խալիսալ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Ալագեօզ Մաղրայ	
գեղջ	8 —
Հասարակութիւն Արարարան գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Նօրս - Մաղրայ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Կժածոր գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Արինջ գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Մեծօլ գեղջ	7 —
Հասարակութիւն Սուլթանբէկ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Սն գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Մարտիրոս գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Գնտեղագ գեղջ	3 —
Հասարակութիւն Աուլլի գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Փաշալու գեղջ	9 —
Հասարակութիւն Փօռ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Ալատակ գեղջ	9 —
Հասարակութիւն Մալիշեայ գեղջ	12 —
Հասարակութիւն Օրթաքեանդ գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Քէշիշքեանդ գեղջ	12 —
Հասարակութիւն Պաշ քեանդ գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Արթախուն գեղջ	5 —
Հասարակութիւնք Քարաղլու և Թա-	
ւաթուն գիւղօրէից	6 —
Հասարակութիւն Հասան քեանդայ	4 —
Հասարակութիւն Աջթուր գեղջ	8 —

Հասարակութիւն Աղաւնածոր գեղջ	6 —
Հասարակութիւն Ռինտ գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Ելիին գեղջ	8 —
Հասարակութիւն Արիայ գեղջ	8 —
Հասարակութիւն Խաչիկ գեղջ	15 —
Հասարակութիւն Գնեշէկ գեղջ	5 —
Հասարակութիւն Այնար գեղջ	3 —
Հասարակութիւն Նեկիշայ գեղջ	2 —
Հասարակութիւն Սորատիլ գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Ալմալու գեղջ	9 —
Հասարակութիւն Գոմէր գեղջ	10 —
Հասարակութիւն Արաղին գեղջ	4 —

Իւմիւթիւն Արարատ Կոմիտայ.

Համախոյ թեմին Հոգեւոր Տեսուչ Սրբազան Անդրէաս Արքեպիսկոպոսը Համախոյ քաղաքը իւր մօտ գործած օրէն հետէ սկսաւ նկատել և տեղական Հայոց ուսումնարանի ներքին վիճակը ըստ ուսումնական և ըստ նիւթական մասին։ Տեսանելով այն, և քաղաքեւոր ըստ նիւթականին ուսումնական մասն՝ նշանակութեան մէջ գտաւ։ Ի հարկէ, սորանով իմացութեան ազգասիրական ոգով աշխատողներին — յարգոյ հոգարարձուաց խրատական միջոցները և ուսուցչաց ջանքը։

Սակայն, տեսանելով մի կողմից թէ մի չնչին գումարով աւելի յառաջադիմութեան քայլեր չ'պիտի ունենայ խնդճ ուսումնարանը և չ'պիտի հասնի կատարեալագէտ իւր նպատակին, քանի որ հաստատապէս և արդիւնաւոր աղբիւրներ չունի ուրիշ քաղաքաց ուսումնարանների պէս, և միւս կողմից բընականների թշուառապատում վիճակը՝ պատճառված յաճախ և սաստիկ երկրաշարժութիւններից և առեւտուրական ձախողակի բերմունքներից, ուստի անցեալ 1869 թուականում բացեց մի թիւթե և գիւրին եղանակ ժողովրդեան ձեռնտու և նպատամատոյց լինելու յիշեալ դպրոցին, որով ինքեանք աւելի ծանրութիւն չ'զգալով կարողանան գէթ զոյգութեան մէջ պահել իրանց ուսումնարանը — իրանց լուսաւորութեան առիթը։ Այս պատճառի սահմանվեցաւ բաժանորդագրութիւն ի ձեռն՝ սորին Սրբազնութեան, զոր ունիմ յիշել ի վերջոյ համառօտապէս։

Քաջայոյս եմ, թէ Համախոյ Հայ հասարակու-